

APROBAT:
Sef adjunct al DGETS
Andrei PAVALOI

Sinteza activității Direcției generale educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău pentru anul de studii 2019-2020

Obiectivul general de activitate a Direcției generale educație, tineret și sport (în continuare DGETS) pentru anul de studii 2019-2020 a fost „*Dezvoltarea durabilă a sistemului educațional municipal*”.

În perioada de referință, DGETS și-a redirecționat activitatea pe următoarele domenii prioritare:

- Asigurarea accesului, relevanței și calității în educație;
- Implementarea mecanismelor de motivare și protecție socială a personalului didactic și de conducere;
- Dezvoltarea potențialului creativ și protecția socială a minorilor;
- Perfecționarea continuă a cadrelor didactice și manageriale;
- Realizarea conținuturilor curriculare;
- Dezvoltarea infrastructurii școlare și a bazei tehnico-materiale și didactice;
- Dezvoltarea potențialului sportiv al minorilor;
- Implicarea tinerilor în procesul de consolidare a democrației participative.

Sistemul educațional municipal include:

- 19 subdiviziuni care asigură procesele de proiectare, organizare, coordonare, evaluare și monitorizare a sistemului educațional (14 direcții/secții/servicii constituite în cadrul DGETS și 5 direcții educație, tineret și sport din sectoare).
  - 4 centre funcționale fondate pe lângă DGETS: 3 centre de profil (Centrul psihoso-cio-pedagogic, Centrul de studiere a limbii române pentru alolingvi, Centrul Metodic al Educației Formative „Pas cu Pas”) care au misiunea de a acorda asistență psihologică și metodologică minorilor și angajaților din sistemul educațional și Centrul Municipal de Tineret Chișinău care asigură promovarea elevilor/tinerilor dotați și dezvoltarea abilităților de implicare a acestora în procesul decizional;
  - 331 entități educaționale:
    - 153 - instituții de educație timpurie;
    - 9 - școli primare-grădinițe;
    - 6 - școli primare;
    - 28 - gimnaziu;
    - 82 - licee teoretice;
      - 1 - Complex educațional „Gimnaziu-grădiniță Cruzești”;
      - 1 - Complex educațional „Liceu-grădiniță Chiril și Metodiu”
      - 5 - instituții de învățământ special
    - 27 - instituții de învățământ extrașcolar
      - 1 - Centrul municipal de instruire pentru copii și adolescenți;
      - 18 - instituții de învățământ primar și secundar privat.

Resurse financiare

Resursele financiare constituie o condiție sine qua non în asigurarea calității procesului educațional.

Pentru întreținerea sistemului educațional în anul 2020 au fost alocati **2 455 058,8 mii lei**, fiind în creștere cu **311 mln 505,4 mii lei**, comparativ cu **2 143 553,4 mii lei** alocate în anul 2019.

Pentru informare:

Anii	2020	2019	2018	2017	2016
Suma alocată (mii lei)	2 455 058,8	2 143 553,4	2 015 122,0	1 738 128,1	1 611 134,6

Asigurarea funcționalității conforme a instituțiilor de învățământ general

Suma totală alocată în anul curent pentru asigurarea condițiilor conforme de funcționalitate a instituțiilor de învățământ general a constituit cca 109 milioane de lei, inclusiv, 46 mln. 290,0 mii lei pentru executarea lucrărilor de reparație în 142 de edificii educaționale conform Foii de titlu (48 de instituții de învățământ primar, secundar (gimnazii, licee) și 94 instituții de învățământ preșcolar, comparativ cu 66 mln. 695,38 mii lei alocate în anul 2019 și respectiv cu 49 458,0 mii lei alocate în anul 2018), inclusiv pe tipurile de instituții:

Instituțiile de educație timpurie - 94 instituții, 22566 mii lei;

Învățământul primar - 2 instituții, 353,5 mii lei;

Învățământul gimnazial - 9 instituții, 3356 mii lei;

Învățământul liceal - 30 instituții, 18017,3 mii lei.

Învățământul extrașcolar și instituțiile cu activitate metodică - 7 1997,2 mii lei,

Într-o promovarea sportivilor dotați, pentru serviciile și cultura fizică: 8 mln 435,8 mii lei.

Din 142 instituții în 91 (76 de IET și 15 instituții de învățământ primar și secundar) au fost finalizate lucrările de reparații capitală, prevăzute pentru anul curent, iar în altele 48 de entități (17 IET și 31 instituții de învățământ primar și secundar), activitățile respective sunt în desfășurare.

Au fost reparate: 8 blocuri alimentare, 27 blocuri sanitare, 16 rețele inginerești, 77 lucrări pe diverse segmente, suma totală constituind 32574,66 mii lei.

Începând cu 01.09.2020, în instituțiile de învățământ preșcolar care activează vor fi deschise 18 grupe noi (pentru 360 locuri disponibile). În acest sens, municipalitatea a alocat 20000,0 mii lei (4 grupe din Complexul educațional LT „Mihail Lomonosov” vor fi deschise la 01 decembrie 2020).

Paralel, cu realizarea lucrărilor de reparație, în instituțiile de învățământ din municipiu se desfășoară lucrările de pregătire a acestora către noul an de studii în condițiile de pandemie. Instituțiile de învățământ sunt dotate cu produse igienice, echipamente de protecție și dezinfectanți.

În acest sens, APL a alocat surse financiare suplimentare în sumă de 9 mln 862,2 mii lei, inclusiv 5207,5 mii lei pentru IET (procurate și repartizate în toate instituțiile de educație timpurie (154 IET și 9 școli primare-grădinițe (100%) și 4654,7 mii lei pentru instituțiile de învățământ primar și secundar.

Cantitatea de produse igienice procurată pentru instituțiile de învățământ primar și secundar va fi disponibilă la 30 august 2020 și constituie:

558 - unități de termometre electronice

1450,5 unități de dozatoare pentru dezinfectant pentru mâini

15 392 litri de dezinfectant pentru mâini
13 086 litri de dezinfectant pentru suprafețe.

Instituțiile de învățământ au fost dotate cu mobilier (5587,5 mii lei) și utilaj tehnologic (4277,6 mii lei).

Începând cu anul 2021, conform deciziei CMC Chișinău nr.10/5 din 02 iulie 2020 se va iniția procedura de înlocuire a pavilioanelor moral învechite de pe teritoriul grădinițelor din mun. Chișinău". Suma estimativă necesară pentru reconstrucția și reabilitarea pavilioanelor constituie 10,9 milioane de lei, inclusiv 9,04 milioane lei pentru amenajarea obiectivelor noi și de 1,86 milioane lei pentru reparația celor existente; alte bunuri materiale (5678,7 mii lei)

În scopul asigurării transparenței și informării comunității civile vizavi de eficiența gestionării banilor publici, sumele cu referire la cheltuielile suportate pentru lucrările de reparație au fost afișate pe avizierele amenajate la intrare în edificiile educaționale, precum și pe paginile web ale DGETS, DETS din sectoare și ale instituțiilor de învățământ.

Grupul de lucru constituit prin Dispoziția Primarului General al municipiului Chișinău nr. 337-d din 10 iulie 2020 monitorizează calitatea lucrărilor de reparație executate, dar și activitățile ce țin de asigurarea condițiilor corespunzătoare pentru începerea noului an de studii.

Ca element de noutate, copiii din instituțiile de educație timpurie, în perioada septembrie-decembrie 2020 vor fi asigurați cu apă potabilă. În acest scop APL va aloca 3 998 272,50 mii lei.

Pentru pregătirea instituțiilor de învățământ către sezonul rece, s-au îndeplinit lucrările de spălare hidropneumatică și au fost efectuate probele de presiune ale sistemelor de încălzire în 196 instituții de învățământ din cele 239 planificate.

Pentru instituțiile care dispun de sisteme autonome de încălzire vor fi procurate 92,0 tone cărbune:

Sectorul Centru - 80,0 tone (IET nr. 23, CCC „Floarea soarelui”),
DGETS - 12 tone (Gimnaziul nr. 65, Condrița).

În anul 2020 au fost îndeplinite 93% din lucrările de curățare și defrișare a arborilor uscați. Acțiunile de defrișare a arborilor uscați continuă. Pentru curățarea și defrișarea arborilor uscați și avariați de pe teritoriile instituțiilor de învățământ din subordine au fost alocate 1400,0 mii lei:

DGETS – 400,0 mii lei;
DETS Botanica – 200,0 mii;
DETS Buiucani – 150,0 mii;
DETS Centru – 150,0 mii;
DETS Ciocana – 300,0 mii;
DETS Râșcani – 200,0 mii.

Alimentația elevilor/copiilor

Alimentația elevilor din instituțiile de învățământ din municipiul Chișinău pentru anul de studii 2019-2020 a fost organizată în perioada 02.09.2019 - 11.03.2020.

În scopul asigurării alimentației echilibrate a copiilor și elevilor, în anul 2020 au fost alocăți 123,231,3 mii lei, inclusiv (pentru alimentația copiilor – 25 616,7 mii lei și pentru alimentația elevilor – 7 146,9 mii lei).

În total au beneficiat de alimentație gratuită cca. 39000 de copii din instituțiile de învățământ preșcolar și 55032 elevi din instituțiile de învățământ primar și secundar, ceea ce constituie 60% din numărul total de elevi per municipiu:

Clasa I-IV: dejun gratuit - 32,842 elevi;

Clasa V-IX: dejun gratuit - 5811 elevi;

20% clasa I-IV: prânz gratuit - 4625 elevi;

TBC - 163 elevi;

Școli auxiliare - 240 elevi;

Școli internat - 295 elevi;

Elevi din clase cu profil sportiv - 1471;

Din familiile social dezavantajate:

Clasele I-IV: dejun - 4996 elevi;

Clasele V-IX: dejun - 4589 elevi.

Alimentația a fost organizată, conform următorului algoritm:

- Instituții preșcolare de tip general de 12 ore – 31,65 lei/zi/per copil (19,10 lei – de la bugetul de stat, 3,00 lei – de la bugetul local, iar 9,55 lei constituie plata părintească);

- Instituții preșcolare speciale de 24 ore – 40,50 lei/zi/per copil (24,70 lei – de la bugetul de stat, 15,80 lei – de la bugetul local);

- Instituții de învățământ primar, gimnazial și liceal:

Clasele I-IV – 13,65 lei/zi/per elev (10,80 lei – de la bugetul de stat, 2,85 lei – de la bugetul local);

- Grupe cu program prelungit – 23,00 lei/zi/per elev (23,00 lei – de la bugetul local);

- Clasele V-IX – 13,65 lei/zi/per elev (13,65 lei – de la bugetul local);

- Instituții speciale (pentru elev – 28,10 lei/zi/per elev (26,30 lei de la bugetul de stat, 1,80 lei – de la bugetul local);

- Școli-internate elevi domiciliați în internat – 51,50 lei/zi/per elev (34,50 lei de la bugetul de stat, 17,00 lei – de la bugetul local); elevi nedomiciliați în instituție – 44,60 lei (30,60 lei - de la bugetul de stat, 14,00 lei - de la bugetul local).

Având în vedere că instituțiile municipale de învățământ primar și secundar începând cu 01.09.2020 vor activa în conformitate cu scenariile elaborate de MECC și în scopul asigurării condițiilor eficiente de alimentație a elevilor în circumstanțe epidemiologice, DGETS au convocat ședințe (on-line) și conlucrează cu prestatorii de servicii de alimentație (Întreprinderile de Stat de Alimentație Publică din municipal, agenții economici) pentru asigurarea condițiilor obligatorii înaintate de instanțele abilitate:

- asigurarea condițiilor conforme de alimentație a copiilor și elevilor din instituțiile de învățământ din subordine (pregătirea cantinelor, respectarea procedurilor, protocoalelor, programelor, etc.).

- implementarea modelului de alimentație a elevilor din instituțiile municipale de învățământ primar și secundar, în dependență de scenariul ales de instituție;

- asigurarea funcționalității blocurilor alimentare și condițiilor pentru pregătirea bucatelor în condiții sigure și igienice;

- elaborarea de către responsabili a meniului model vară-toamnă (câteva variante);

- instruirea igienică, controlul medical al personalului, etc.;

- asigurarea în cantități suficiente cu produse de igienă, dezinfecție și protecție contra COVID-19 (detergenți, inclusiv pentru veselă, dezinfectanți, termometre non contact, viziere, mănuși, măști, halate pentru angajați, covorașe dezinfectante etc.);

- asigurarea condițiilor de păstrare a produselor alimentare;
- activitatea regulamentară și îndeplinirea strictă a atribuțiilor funcționale de către membrii Comisiei de triere, asistentei medicale, bucătarului șef și magazionerei;
- recepționarea produselor alimentare livrate doar în baza certificatelor de calitate, sanitato-veterinare și de inofensivitate (datele din actele de însoțire să coincidă strict cu datele de pe marcajul produsului, aplicat pe ambalajul original de la producător și cu specificația bunurilor) etc.

Actualmente, conform dispoziției Primarului General al municipiului Chișinău nr.13/9 din 14.08.20 a fost constituit un grup de lucru care va elabora conceptul cu privire la organizarea alimentației copiilor și elevilor din instituțiile de învățământ general din municipiu.

Odihna estivală

În anul curent, odihna estivală a minorilor a fost organizată la distanță în cadrul instituțiilor de învățământ extrașcolar din municipiul Chișinău. Astfel, în perioada 01.06.2020-30.06.2020 au activat 11 tabere online:

- 4 tabere cu profil tehnic;
- 5 tabere cu profil estetic;
- 1 tabără cu profil ecologic;
- 1 tabără cu profil turistic.

În activitățile organizate la distanță au fost implicați, în total, 40603 de copii și tineri din municipiu, republică și diasporă.

Cele 15384 de activități pe interes au fost monitorizate de 223 cadre didactice.

Asigurarea didactică

În anul de studii 2019-2020, elevii au fost asigurați cu materiale didactice 100%. Asigurarea didactică a fost realizată prin împrumut interbibliotecar, achiziții, multiplicare și împrumut din raioanele republicii.

În total au fost recepționate și repartizate în instituțiile de învățământ primar și secundar 84900 exemplare de manuale pentru clasele a II-a - a IV-a, a X-a - a XI-a.

Suma totală a taxei de închiriere a manualelor pentru elevii din clasele liceale a constituit 715989,00 lei.

Asigurarea cu transport a elevilor

Întru asigurarea accesului la studii a elevilor din localitățile adiacente instituțiilor de învățământ din suburbii, 4 entități educaționale au asigurate cu 6 unități de transport (4 - conform HG nr. 671 din 23.08.2017, 1- arendată și 1-procurată). Beneficiază de transport gratuit 388 elevi:

- IPLT „Nicolae Bălcescu” (Ciorescu) - 279 elevi, transportați cu 3 microbuze (2 de modelul „Renault Master” donate conform HG nr. 671 din 23.08.2017 și 1 de modelul „Grivbus-12”, arendat);
- IPLT „Budești” (Budești) - 48 elevi transportați cu 1 microbuz de modelul „Renault Master”, conform HG nr. 671 din 23.08.2017;
- IPLT „Toader Bubuiog” (Bubuieci) - 27 elevi transportați cu 1 microbuz de modelul „Mercedes”, procurată;
- Gimnaziul nr.74 „Viorel Găină” (Tohatin) - 34 elevi transportați cu 1 microbuz de modelul „Renault Master”, conform HG nr. 671 din 23.08.2017.

Susținerea minorilor din familiile social-dezavantajate

Întru susținerea minorilor din familiile social-dezavantajate APL a dispus acordarea următoarelor subvenții:

- lunar, 50-64 familii cu 3 și mai mulți copii de vârstă preșcolară au beneficiat de ajutor material în sumă de 700 lei;
- anual, 8000 minori au beneficiat de ajutoare materiale unice în sumă de 700 lei pentru școlarizare;
- 411 elevi din familiile socialmente vulnerabile au beneficiat de subvenții la achitarea taxei pentru închirierea manualelor (24229,40 lei, comparativ cu 607,90 lei mai mult față de anul de studii 2018-2019).

Resurse umane

În anul de studii 2019-2020, în sistemul educațional au activat 9585 cadre didactice (9245 - titulare; 340 - prin cumul), inclusiv:

- învățământul preșcolar - 2958
- învățământul primar și secundar - 6063
- instituții de învățământ sportiv - 225
- instituții de învățământ extrașcolar - 339
- cadre didactice de vârstă onorabilă - 731
- tineri specialiști - 1099 (3 ani de activitatea)

Datorită majorării salariilor angajaților din sistemul educațional, comparativ cu anul precedent de studii, situația privind asigurarea cu personal didactic a înregistrat indici pozitivi, deși neesențiali.

Pentru instituțiile de învățământ municipal au fost repartizați 439 tineri specialiști. Din ei:

- 239 pentru învățământul primat și secundar (182 pentru instituțiile cu predare în limba română, 57 - pentru instituțiile alolingve);
- 200 pentru învățământul preșcolar (182 pentru instituțiile cu instruire în limba română și 18 pentru instituțiile alolingve).

Începem anul de studii 2020-2021 cu un deficit de 540 cadre didactice din instituțiile de învățământ primar și secundar (*235 - în instituțiile de învățământ primar și secundar și 305 - în instituțiile de învățământ preșcolar; comparativ cu 687 în anul precedent de studii*).

Începând cu 15 august a demarat procedura de angajare a personalului didactic pentru anul de studii 2020-2021. La moment sunt avizate pozitiv 26 cereri (8 în instituțiile de învățământ preșcolar și 18 în instituțiile de învățământ primar, secundar),

- 31 de directori ai instituțiilor de învățământ general au fost desemnați prin concurs. Sunt inițiate 43 de concursuri pentru ocuparea funcției de director din instituțiile de învățământ general. La moment sunt realizate 13.

Pe parcursul anului în cadrul DGETS au fost angajate 76 persoane, inclusiv:

- 6 funcționari publici
- 13 metodiști
- 57 alte categorii de personal.

Întru motivarea și susținerea angajaților din sistemul educațional Consiliul municipal Chișinău a acordat:

- ajutor material, lunar, în sumă de 70 lei, cadrelor didactice din învățământul preșcolar, primar și secundar pentru circulația în transportul public urban;
- subvenții de 1000 lei pentru susținerea a 132 cadre didactice tinere care închiriază spațiu locativ.

În scopul motivării și promovării angajaților din sistem cu diferite ocazii au fost decernați cu:

Diploma Guvernului RM – 2 persoane:

- angajați ai DGETS -2

Diploma MECC – 11 persoane:

- angajați DGETS - 2

- directori - 3

- cadre didactice - 6

Diploma Primăriei municipiului Chișinău – 53 persoane:

- angajați DGETS - 3

- directori - 10

- cadre didactice - 40

Diploma DGETS -181 persoane:

- angajați DGETS - 8

- directori - 31

- cadre didactice – 142

Probleme:

- lipsa a 44 specialiști din cadrul DGETS: 24 funcționari publici (50% din numărul total și 20 metodiști 32,2%) din cauza salariului derizorius, fapt ce afectează calitatea monitorizării procesului educațional;
- menținerea a 540 locuri vacante de cadre didactice din instituțiile de învățământ primar și secundar (235 - în instituțiile de învățământ primar și secundar și 305 - în instituțiile de învățământ preșcolar; comparativ cu 687 în anul precedent de studii);
- denigrarea imaginii angajaților din sistemul educațional (prin preluarea informațiilor neverificate de pe rețelele de socializare și mediatizate acestora).
- fluxul de solicitări de date/rapoarte suplimentare la activitatea planificată și obligațiile funcționale.

Pentru informare menționăm că doar în 8 luni ale anului 2020 cancelaria DGETS a recepționat:

- 1241 scrisori;
- 21 petiții;
- 83 decizii.

Au fost emise:

- 615 ordine pe activitatea de bază;
- 107 ordine de deplasări;
- 1612 ordine de personal;
- 656 ordine de acordarea a conchediilor;
- 6 ordine de aplicare a sancțiunii disciplinare;

Au fost expediate - 1898 scrisori.

Din cele 1241 scrisori/demersuri recepționate - 826 au fost adresate DGETS, iar 415 au fost remise spre examinare de către organele ierarhic superioare (Parlamentul RM - 5; MECC - 28; Primăria - 382).

Întru perfecționarea competențelor profesionale, suplimentar la cursurile de formare organizate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetări, DGETS a organizat:

- 30 reuniuni metodice, cu implicarea a 2376 cadre didactice (1800 profesori la disciplinele școlare, 200 cadre didactice din instituțiile de educație timpurie, 68 cadre de sprijin, 110 psihologi, 94 logopezi 161 bibliotecari, 11 cadre didactice din Centrul de studiere a limbii române pentru minoritățile naționale);
- diverse activități instructive pentru cadrele didactice și angajații din sistemul educațional, prevăzute în Planului complex de activitate, mediatizate pe pagina web și de Facebook ale DGETS.

Contingentul de copii/elevi

Pornind de la misiunea DGETS de a asigura accesul tuturor minorilor la o educație de calitate, în perioada de referință în instituțiile de învățământ general au fost înrolați 125 202 minori:

- în învățământul preșcolar - 39101 copii, comparativ cu 37673 copii înmatriculați în anul precedent de studii,
- în învățământul primar și secundar - 90002 elevi, comparativ cu 87529 elevi în anul precedent de studii;
- învățământul extrașcolar - 18786 minori (în centrele de creație - 12786 copii, în școlile sportive - 6000 din numărul elevilor înmatriculați în învățământul primar și secundar).

În scopul asigurării transparenței procedurii de înscriere a copiilor și elevilor au fost lansate și administrate platformele electronice „e-grădiniță” și „e-școală”.

În perioada de referință au fost înmatriculați (datele reflectă situația la momentul elaborării raportului):

În perioada de referință au fost înmatriculați:

În IET:

Cereri înregistrate în 2020 – 4519:

Total înmatriculați – 2275.

În învățământul primar și secundar

Clasa I-i

Total planificați: 8798 copii repartizați în 325 clase.

La finele primei etape au fost înmatriculați - 5558 copii

În etapa a II-a pentru cele 4383 locuri disponibile, la zi sunt înmatriculați 2497 copii.

Până la finalizarea etapei a II-a (28 august va fi stabilită cifra totală)

În clasa a X-a au planificat 83 instituții publice, cu un contingent de 4821 elevi repartizați în 186 clase, după cum urmează:

- profil umanist: 94 clase cu 2458 elevi;
- profil real: 80 clase cu 2051 elevi;
- profil sport: 6 clase cu 160 elevi;
- profil arte: 6 clase cu 152 elevi.
- Cereri expediate – 4970.

Rezultatele I etape:

- 23 licee au realizat admiterea conform prevederilor regulamentare;
- 71 licee nu se încadrează în prevederilor regulamentare de organizare a învățământului liceal;
- 1 liceu nu a avut admitere LT,,M. Basarab”.

Total elevi înmatriculați - 3492:

- 1785 - profilul umanist;
- 1554 - profilul real;
- 68 - profilul sport;
- 85 - profilul arte.

În perioada 22 iunie -16 august 2020 a continuat înscrierea elevilor în clasa a X-a. Rezultatele finale se actualizează.

În scopul dezvoltării competențelor în domeniile de artă și sport în instituțiile de învățământ general funcționează 250 clase cu profil cu un contingent de 6 625 elevi, subvenționate din bugetul local.

În acest scop au fost coordonate 52 de planuri de învățământ individual pentru anul de studii 2020-2021, care au fost remise instituțiilor de învățământ secundar pentru punerea lor în aplicare.

Întru asigurarea condițiilor conforme de studii a celor 670 copii cu CES înmatriculați în instituțiile de învățământ din municipiu, au fost amenajate și funcționează în total 68 Centre de resurse, în cadrul cărora activează 72 cadre de sprijin.

În perioada 2008-2020 din instituțiile de învățământ primar și secundar din municipiu au plecat peste hotarele țării împreună cu familia 18 694 elevi, echivalent a cel puțin 21 instituții de învățământ:

- anul 2008 - 326 elevi;
- anul 2009 - 907 elevi;
- anul 2010 - 1045 elevi;
- anul 2011 - 1283 elevi;
- anul 2012 - 2080 elevi;
- anul 2013 - 1075 elevi;
- anul 2014 - 1485 elevi;
- anul 2015 - 1595 elevi;
- anul 2016 - 1788 elevi;
- anul 2017 - 2099 elevi;
- anul 2018 - 2167 elevi;
- anul 2019 - 2392 elevi
- anul 2020 - 452 elevi (perioada ianuarie-iunie).

Abandonul școlar

În rezultatul evaluărilor realizate pe parcurs și în temeiul rapoartelor statistice prezentate de directorii instituțiilor de învățământ primar și secundar, semestrial, au fost identificați 94 de elevi care au abandonat școala, comparativ cu 50 elevi în anul precedent.

În lista motivelor de abandon școlar predomină plecarea elevilor peste hotare fără a ridica dosarele personale.

Echivalarea actelor de studii:

În anul curent de studii au fost echivalate, conform formularele aprobate de MECC, 81 acte de studii eliberate de către instituțiile de învățământ din raioanele de est ale republicii Moldova și orașul Bender.

Eliberate:

- 4001 Diplome de bacalaureat (90 de instituții de învățământ);
- 6863 Certificate de studii gimnaziale (23 de instituții de învățământ);
- 708 Certificate de absolvire a claselor cu profil, clasa a IX-a (15 instituții de învățământ).

Eliberarea dupliacelor actelor de studii, sesiunea 2020, în locul actelor deteriorate (Seria ASG- 29 certificate de studii gimnaziale din 7 instituții de învățământ; Seria AB - 10 diplome de BAC din 5 instituții de învățământ).

Echivalate 24 acte de studii (Seria ASG- 7, Seria ACG) eliberate de către instituțiile de învățământ din raioanele de est ale republicii Moldova și orașul Bender pe formularele aprobate de MECC (perioada ianuarie - iulie 2020).

Probleme:

- extinderea anuală a numărului de elevi care pleacă peste hotarele republicii;
- lipsa actului normativ care ar reglementa procesul de evidență a elevilor plecați peste hotare împreună cu părinții (exmatricularea, retragerea dosarelor elevilor și reînmatrikularea acestora în cazul reîntoarcerii lor);
- imposibilitatea evidenței minorilor care au abandonat studiilor din motivul lipsei vizelor de reședință, refuzul copiilor din familiile needucogene de a-și continua studiile, etc.

Performanțe școlare

Pe parcursul anului de studii au fost organizate:

- 5 concursuri la disciplinele școlare, cu participarea a 1186 elevi;
- 14 olimpiade la disciplinele școlare, faza de sector, cu participarea a 5574 elevi;
- 20 olimpiade la disciplinele școlare, faza municipală, cu participarea a 1732 elevi.

La olimpiade de nivel republican au participat – 91 elevi.

Din ei au obținut:

Locul I -10 elevi

Locul II -17 elevi

Locul III- 28 elevi

Mențiuni - 11 elevi

La olimpiadele internaționale au obținut performanțe 14 elevii din instituțiile de învățământ din municipiu (10 au luat medalii de bronz, 2 s-au clasat pe locul I, 1- pe locul II și 1 - pe locul III).

Informația detaliată este expusă în tabelul de mai jos:

Nr. d/r	Denumirea concursului	Numele, prenumele elevului	Instituția de învățământ	Clasamentul
1.	Olimpiada Internațională de Științe pentru Juniori,	Cernei Andreea	Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”	Medalie de bronz
2.		Babuc	Liceul Teoretic „George	Medalie de

	care s-a desfășurat în perioada 03-12 decembrie 2019, în orașul Doha, Qatar	Constantin, Sprîncean Tiberiu	Meniuc”	bronz
3.		Talmaci Francesca Alexandrina	Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Iorga”	Medalie de bronz
4.			Liceul de Creativitate și Invenție „Prometeu-Prim”	Medalie de bronz
5.	Olimpiada Internațională la Limba Franceză, perioada 27-30 septembrie 2019, Republica Moldova, Chișinău	Jovmir Daniela	IP Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”	Locul I, Proba individuală, nivelul B2
6.		Eșanu Alina	IP Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”	Locul I, Probele pe echipe, nivelul B2
7.		Carmen Cristea	IP Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”	Locul II Probele pe echipe, nivelul B2
8.		Jovmir Daniela	IP Liceul Teoretic „Gheorghe Asachi”	Locul III Probele pe echipe, nivelul B2
9.	Olimpiada Balcanice de Informatică, perioada 09-14 septembrie 2019, în orașul Atena, Grecia	Babin Claudiu	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”	medalia de bronz
10.		Lavric Mihai	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”	medalia de bronz
11.		Melinceanu Victor	Instituția Publică Liceul Teoretic „Mircea Eliade”	medalia de bronz
12.	Olimpiada Europeană de Matematică pentru Fete, perioada 15 – 21 aprilie 2020, organizată de Regatul Țărilor de Jos	Andrei Adelina	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”	medalia de bronz
13.		Griza Mădălina	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”	medalia de bronz
14.		Patlati Adelina	Instituția Privată de Învățământ Liceul Teoretic „Orizont”	medalia de bronz

În perioada de referință au fost organizate:

- 28 campionate la atletism, volei, box, judo, lupte libere, scrimă, șah, taekwondo GTF, tenis de masă, haltere, înot, tir, baschet, hipism, karate-do, orientare sportivă, tir cu arcul, radiosport, polo pe apă, rugby, badminton, baseball, tenis, fotbal de plajă, ciclism, iahting, forță triatlon, fotbal tenis.
- 19 cupe la volei, box, judo, scrimă, tenis de masă, înot, tir, karate-do, orientare sportivă, radiosport, polo pe apă, rugby, badminton, baseball, fotbal de plajă, ciclism, fotbal tenis, kikboxing, gimnastică ritmică.
- 1 cursă de alergări;
- 1 concurs sportiv cu caracter de masă.

În legătură cu declararea situației de urgență în Republica Moldova, 40 de activități sportive au fost transferate pentru semestrul I al anului de studii 2020- 2021 (25 campionate, 4 cupe, 7 turnee, 3 curse de alergări și 1 concurs sportiv cu caracter de masă).

Promovarea și motivare elevilor și tinerilor dotați

Întru promovarea și motivare elevilor și tinerilor dotați DGETS în comun cu APL au realizat următoarele activități:

- Sărbătoarea olimpicilor, în cadrul căreia au fost premiați 138 elevi, deținători ai locului I la olimpiadele/concursurile municipale (evenimentul a fost organizat la 29.11.2019, în incinta IPLT „Nicolae Iorga”. Au beneficiat de prime: în învățământul liceal - 70 de elevi a câte 900 lei; în învățământul gimnazial - 68 de elevi a câte 700 lei);
- Concursul pentru tineret „Premiul municipal în domeniile literaturii, artei, științei, tehnicii și activism civic, ediția 2019”, inițiat în anul 1996 cu scopul de a stimula și promova potențialul intelectual-artistic al tinerilor din municipiu. S-au învrednicit de premiul 315 tineri. Învingătorilor concursului li s-a decernat Diploma de conferire a titlului de Laureat al Premiului municipal pentru tineret, medalia și premiu bănesc. În dependență de performanțe au fost oferite diplome - mențiuni pentru încurajare, medalii și premii bănești pentru candidații care au înregistrat rezultate înalte în domeniile în care activează.

Dosarele înaintate la concurs au fost analizate de către Comisia de Experți (specialiști în domeniu, personalități notorii), care au asigurat transparența și au selectat cele mai valoroase lucrări. Ceremonia de înmânare a Premiului pentru tineret a fost organizată la 27.12.2019, în Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Titlu de laureați ai Premiului municipal pentru tineret în domeniile literaturii, artei, științei, tehnicii și activism civic, cu acordarea diplomei, medaliei și premiului bănesc în valoare de 10.000 lei (zece mii) au obținut 9 persoane:

- Cobzac Vitalie, domeniul științe, medicina;
- Croitoru Dorina, domeniul științe, fizica;
- Culighin Elena, domeniul științe, chimia;
- Romanic Dumitru, domeniul științe, medicina;
- Cabac-Pogorevici Irina, domeniul științe, medicina;
- Bumbu Tudor, Caftanatov Olesea, grup de autori domeniul științe, matematica, informatică;
- Migalatiev Olga, domeniul științe, biologia, chimia;
- Gotca Rodica, domeniul literatură;
- Centrul pentru Copii și Tineret „Udo Jurgens”, domeniul activism civic.

Diplome de mențiune, medalii și premii bănești în valoare de 2.000 (două mii) lei au fost acordate la 3 persoane:

- Bivol Zinaida, domeniul literatură;
- Roșca-Ceban Daniela, domeniul artă;
- Covalschii Ruxanda, domeniul artă.

Diplome de participare au fost decernată la 3 participanți:

- Buldumea Dorin, domeniul artă;
- Nevodaru Felicia, domeniul artă
- Babuc Constantin, domeniul activism, civic.

La 24 decembrie 2019 a fost organizată „Gala vedetelor sportive - 2019”.

În lista celor mai buni sportivi s-au înscris 10 campioni:

- Zalina Petrivskaia, locul I la Campionatul Europei pe echipe și locul IV la Campionatul Mondial (atletism, seniori);
- Denis Vieru, locul III la Campionatul Mondial la judo, 66 kg; locul I la Universiada Mondială și locul V la Campionatul Europei;
- Victor Ciobanu, locul I, la Campionatul Europei (lupte greco-romane, seniori) și locul III la Jocurile Olimpice Europene;
- Anastasia Nichita, locul I la Campionatul Europei (U 23, lupte feminine); locul III la Campionatul Europei (tineret); locul II la Campionatul Mondial (seniori) locul II la Campionatul Mondial (tineret) și locul III la Jocurile Olimpice Europene. A obținut cota olimpică pentru Jocurile Olimpice - 2020 din Japonia;
- Radu Albot, învingător al Turneelor Internaționale de tenis, semifinalist la Open Sud de France;
- Stepan Dmitrov, locul III la Campionatul Europei (Taekwondo WTF, seniori) și locul V la Campionatul Mondial (seniori);
- Alexandra Mîrca, locul II la Cupa Mondială, mixt, tir cu arcul; locul VII, individual, la Campionatul Mondial (seniori) și locul IX la Campionatul Europei. A obținut cota de participare la Jocurile Olimpice, Japonia.
- Vasile Diacon, locul I la Campionatul Europei (lupte libere tineret) și locul II la Campionatul Mondial (tineret);
- Oleg Tarnovschi, locul III la Campionatul Mondial (caiac-canoe, seniori);
- Tudor Ciobanu, locul I la Campionatul Europei (tineret, haltere) și locul VII la Campionatul Europei (seniori).

Performanțe profesionale

Concursul municipal Pedagogul Anului, ediția XVI-a, s-a desfășurat în decembrie 2019.

S-au învrednicit de premii 17 participanți:

Premiul I - 3 candidați (cuantumul premiului a câte 20000 lei);

Premiul II - 5 candidați (cuantumul premiului a câte 10 000 lei);

Premiul III - 6 candidați (cuantumul premiului a câte 5000 lei);

Mențiuni - 3 candidați (cuantumul premiului câte a 3000 lei).

Premierea învingătorilor a fost stabilită prin decizia Consiliului de administrație al DGETS nr.1/2 din 21.02.2020.

Tehnologii informaționale și comunicaționale (TIC)

DGETS administrează:

- site-ul și pagina de Facebook;
- platformele SIME, SAPD, SIPAS (lansate de MECC);
- platformele www.egradinita.md, www.escoala.chisinau.md și www.etabere.md

Toate instituțiile de învățământ din municipiu sunt dotate cu tehnică de calcul conform prevederilor curriculare și au acces la internet.

Începând cu luna martie 2020, conform prevederilor ordinelor MECC nr. 351 din 19.03.2020 și 378 din 26.03.2020 cu privire la organizarea procesului instructiv la distanță în instituțiile de învățământ preșcolar, primar, secundar și extrașcolar, DGETS sistematic a monitorizat (on-line) calitatea predării, starea de sănătate a elevilor și a angajaților din subordine, oferind consultații cu referire la organizarea procesului educațional (planificarea, elaborarea testelor de evaluare etc.), organizarea

activităților extradidactice, formarea angajaților din sistem, precum și perfecționarea managementului educațional.

Platforma www.educatieonline.md, a fost lansată de către Primăria Municipiului Chișinău în colaborare cu MECC și partenerii strategici la 20 aprilie 2020 și prevede 2 etape de implementare: Etapa 1: aprilie-mai 2020 și Etapa 2: iunie 2020- mai 2021.

În prima fază biblioteca conținea circa 2.500 de lecții video pentru elevii claselor I-XII, la 15 discipline, inclusiv profil real/profil umanistic. La elaborarea conținutului video au fost implicați peste 300 de profesori din 69 de instituții de învățământ, fiind ghidați de mai multe echipe de experți, coordonatori, operatori și voluntari. Proiectul este implementat în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova, și cu suportul Fundației Soros-Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, Emisiunea EduTolk, Crunchyroll, Asociația Națională a companiilor din domeniul TIC și Academia de Inovare și Schimbare prin Educație.

Biblioteca a pus la dispoziția elevilor, părinților și cadrelor didactice lecții înregistrate în format video, însotite de activități interactive, care au fost predate până la sfârșitul anului școlar 2019-2020, conform curriculumului național.

Materialele educaționale în format video au fost transmise și prin intermediul televiziunii naționale și IPTV, pentru a asigura o accesibilitate maximă pentru toți copiii din țară.

Proiectul „Educație Online” a fost inițiat în cadrul Academiei de Studii Economice a Moldovei (ASEM), unde s-au filmat aproximativ 60 de lecții. Ulterior, sesiunile de înregistrări video au trecut în sălile de curs ale Blocului 3 al Universității Tehnice a Moldovei (UTM), care încă mai continuă zilnic. Crearea și înregistrarea în format video a lecțiilor a fost realizată în 7 etape, în corespondere cu metodologia:

- 1) Elaborarea conținutului;
- 2) Avizarea conținutului;
- 3) Filmarea lecțiilor;
- 4) Editarea lecțiilor filmate;
- 5) Avizarea lecțiilor editate;
- 6) Plasarea lecțiilor pe platforma [educatieonline.md](http://www.educatieonline.md), YouTube și în rețeaua de televiziune națională;
- 7) Diseminarea lecțiilor în rețelele de socializare.

Aproximativ 27.400 de profesori din cadrul învățământului general din republică au putut utiliza în munca lor o infrastructură mai calitativă a învățământului de la distanță, creată pe baza platformei [educatieonline.md](http://www.educatieonline.md).

Estimativ, un număr de 331.000 de elevi din instituțiile de învățământ din întreaga țară, precum și 9.874 de copii cu dificultăți de învățare și dizabilități au acces la programul școlar, elaborat într-o formă nouă, care le va permite să urmeze programul educațional de la distanță, accesând materialul didactic de pe platforma [educatieonline.md](http://www.educatieonline.md), cât și având acces la lecțiile video, difuzate în rețeaua de televiziune națională.

La data de 27 mai a fost semnat un Memorandum de cooperare între Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și Primăria municipiului Chișinău în scopul diversificării și îmbunătățirii conținuturilor curriculare online precum și creării unui instrument didactic digital, care facilitează accesul la procesul educațional, în temeiul prevederilor articolului 128, alineatul (6) al Codului educației nr. 152/2014. Obiectul prezentului Memorandum reprezintă stabilirea relațiilor de

parteneriat și dezvoltarea cooperării eficiente în realizarea Proiectului Bibliotecă digitală educationline.md.

În baza Memorandumului semnat, în perioada iunie-iulie 2020, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Direcția generală educație, tineret și sport au organizat procesul de recrutare și selectare a coordonatorilor, avizorilor și cadrelor didactice, autori de lecții video, care se vor implica în procesul de filmare a materialelor digitale care vor continua prima etapă.

În perioada 6-11 iulie a fost organizată Conferința Internațională „Educație Online” care s-a desfășurat pe pagina de Facebook a proiectului și a întrunit peste 8600 de cadre didactice, invitați de onoare și speakeri din Republica Moldova, România, Rusia și SUA. În cadrul evenimentului au fost livrate 55 de webinar pe diverse teme legate de eLearning, predarea la distanță, instrumente de evaluare, metodici de integrarea a platformelor digitale în procesul de predare-învățare, evaluarea la distanță, arta de a vorbi în public în mediul online, studii de caz ale școlilor internaționale care au trecut la predarea online din martie 2020.

Toate sesiunile au fost organizate prin intermediul Facebook Live și au fost plasate pe site-ul www.educatieonline.md.

La data de 12 august 2020 a fost lansată oficial etapa a doua a proiectului în prezența Ministrului Educației, Culturii și Cercetării, Șarov Igor, Primarul general de Chișinău Ceban Ion și Rectorul Universității Tehnice din Chișinău Bostan Viorel. Evenimentul de lansare a fost organizat în incinta Universității Tehnice a Moldovei, gazda și partenerul strategic al proiectului.

La elaborarea conținutului video pentru etapa a doua vor fi implicați peste 300 de profesori, coordonatori și avizori din toată republica, astfel proiectul devenind unul cu adevărat național.

Subiectul cu privire la începerea noului an de studii 2020-2021, conform scenariilor propuse, a fost discutat la toate nivelurile (național, municipal și instituțional), în cadrul ședințelor operative convocate cu toți actanții educaționali, în special cu managerii instituțiilor de învățământ general, astfel ca procesul educațional să fie desfășurat în condiții de maximă securitate pentru elevi și profesori.

E de menționat că la acest capitol avem toată susținerea financiară și metodologică a APL.

Până la finele lunii august curent, pe platforma „educațieonline.md” vor fi expuse materialele pentru etapa a II-a, care va constitui cca 2500 de lecții.

La 1 septembrie vor fi expuse materiale noi, în etapa a doua de completare a bibliotecii digitale, conform memorandumului semnat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

Că urmare a declarării codului portocaliu de pericol de infecție cu COVID-19, în martie curent, DGETS a monitorizat respectarea rigorilor sanitaro-epidemiologice și a realizat diverse activități de instruire a personalului din instituțiile de învățământ din subordine:

- instruirea conducerilor instituțiilor de învățământ general (preșcolar, primar, secundar și extrașcolar);
- efectuarea triajului epidemiologic matinal în instituțiile de învățământ (examinarea copiilor/elevilor cu manifestări suspecte, asigurându-le izolarea și supravegherea de către asistenta medicală, informarea imediată a părinților/tutorelui, a Centrului de sănătate publică și a Direcției generale educație, tineret și sport;
- monitorizarea continuă a elevilor/copiilor reveniți de peste hotarele republicii;

- asigurarea și respectarea procedurilor de igienizare, conform recomandărilor sanitaro-epidemiologice (la blocurile sanitare, sălile de sport, sălile de festivități și la blocurile alimentare etc.) conform Fișei de control/Grilei de control afișată pe ușă, cu semnătura persoanei responsabile și a conducerii instituției;
- dotarea instituțiilor de învățământ cu săpun, dezinfecțanți și uscătoare electrice sau șervețele uscate;
- limitarea accesului în instituțiile de învățământ a persoanelor din afara instituției. În situații excepționale permiterea accesului doar a persoanelor echipate cu bahile și măști (accesul părinților copiilor din grădiniță doar până în vestiarul grupelor).
- interzicerea organizării activităților extrașcolare și organizarea activităților din grupă/clasă fără participarea persoanelor străine;
- organizarea, în perioada 10-13 martie 2020 a activităților de informare și instruire a tuturor angajaților și a elevilor din instituțiile de învățământ privind măsurile de prevenire a infecției cu COVID-19.

În instituțiile de învățământ primar și secundar au fost realizate controale inopinate în scopul verificării nivelului de respectare a cerințelor impuse în perioada epidemiologică (prezența ordinelor respective, monitorizarea continuă a elevilor/copiilor, inclusiv a celor care au revenit de pe hotarele țării, completarea Fișei de control/Grilei de control, eficiența igienizării spațiilor educaționale, a sălilor de sport și de festivități, a blocurilor alimentare și sanitare conform recomandărilor sanitaro-epidemiologice).

Rezultatele situațiilor atestate în instituțiile de învățământ din subordine, săptămânal, au fost examineate în cadrul ședințelor operative convocate on-line de șeful DGETS.

Evaluările finale

Evaluările finale au fost realizate prin testări semestriale, testări pe eşantion și pretestări la disciplinele de studii.

În conformitate cu Regulamentul cu privire la examenul național de bacalaureat, sesiunea 2020, au fost înscrise 8869 candidați, inclusiv 4199 candidați din 91 licee teoretice din municipiul Chișinău și 198 restanțieri din anii precedenți.

Conform ordinului MECC nr. 446 din 13.05.2020 „Cu privire la premianții olimpiadelor și concursurilor republicane, anul de studii 2020” și a ordinului MECC nr. 456 din 18.05.2020 „Cu privire la acordarea notei „10” (zece), din oficiu, la proba de examen la limba străină din cadrul examenului național de Bacalaureat în baza certificatelor cu recunoaștere internațională”, nota „10” din oficiu au luat 1084 candidați (3 candidați la Istoria românilor și universală, 6 - la Limba și literatura rusă, 8 - la Matematică, 16 - la Limba spaniolă, 30 - la Limba germană, 34 - la limba italiană, 64 - la Limba franceză și 923 - la Limba engleză).

În temeiul prevederilor Legii nr. 71/2020 privind anularea examenelor de absolvire a programelor de studii în învățământul general, sesiunea 2020, cu modificările introduse prin Legea nr. 123 din 09 iulie 2020, organizarea și desfășurarea examenelor naționale de absolvire, sesiunea 2020 a fost anulată.

Ca urmare diplome de bacalaureat au primit 4001 absolvenți ai anului 2020 și 516 restanțieri din anii precedenți au primit diplome de bacalaureat.

În temeiul ordinului Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova nr.411 din 23.04.2020 „Cu privire la personalizarea certificatelor de studii gimnaziale”, a ordinului Direcției generale, educație, tineret și sport a Consiliului

municipal Chișinău nr. 439 din 29.04.2020, în perioada 30.04.2020 – 05.06.2020 a asigurată colectarea datelor în SIPAS cu privire la absolvenții ciclului gimnazial.

În conformitate cu prevederile Legii nr.71/2020, nota „10” la toate disciplinele de examen au obținut 50 elevi din 24 instituții de învățământ general secundar, ciclul I.

Conform datelor statistice din Sistemul Informațional de Personalizare a Actelor de Studii (SIPAS), în anul curent de studii, au absolvit ciclul gimnazial 7065 de elevi din cei 7102 înscriși în baza de date. Nu au luat certificat de absolvire 37 de candidați din anul curent care nu au încheiată situația academică. În temeiul ordinul nr. 705 din 27.07.2020 al MECC „Cu privire la eliberarea certificatelor de studii gimnaziale” au primit certificate de studii gimnaziale și cei 76 absolvenți restanțieri.

Conform ordinului MECC nr. 427 din 04.05.2020 „Cu privire la finalizarea în condiții de carantină a anului de studii 2019-2020 în învățământul general” 9011 elevi din clasa a IV-a (inclusiv 57 elevi cu CES) au fost promovați în clasa a V-a fără susținerea testării naționale.

Educația și tineretul sunt două domenii prioritare ale sistemului educațional municipal, care paralel cu misiunea de dezvoltare armonioasă a tinerilor, în perioada pandemică s-au asumat rolul de „catalizator” în consolidarea socio-psihologică a tinerilor din municipiu.

În scopul asigurării unui mediu școlar protectiv, capabil să prevină violența față de copii și să intervină prompt pentru identificarea și asistența copiilor victime ale violenței, sporirii nivelului de implicare a tinerilor în procesul de consolidare a democrației participative, susținerii programelor și promovarea inițiativelor tineret, precum și dezvoltării sectorului de voluntariat pe parcursul anului 2019-2020, au fost realizate diverse acțiuni în conformitate cu Planul complex al DGETS. Din ele de rezonanță fiind:

- Școala de Vară 2019 „Participarea comunitară” pentru membrii CMTC;
- Sărbătoare dedicată Zilei profesionale a lucrătorilor din învățământ;
- Program de activități în cadrul Săptămânii Naționale a Tineretului în municipiu Chișinău;
- Festivalul-concurs municipal al cântecului ostășesc pentru formațiile de tineret din mun. Chișinău „La onor, La datorie!”;
- Proiect social - spectacol întru susținerea copiilor din familii dezavantajate, orfani, aflați sub tutelă „Și totuși viața-i o poveste”;
- Program distractiv-cognitiv pentru tineret „Vivat, Tinerețe!”, consacrat Zilei Naționale a Tineretului în Moldova;
- Concursul intelectual „Maratonul Jocurilor Intelectuale, Toamna 2019 – Campionatul „Ce?, Unde?, Când?”;
- Proiectul educațional „Regizor de succes la tine în școală” pentru cadrele didactice, directorii-adjuncți, directorii din instituțiile de învățământ general din municipiu;
- Concursul pentru Premiul municipal pentru tineret în domeniile literaturii, artei, științei, tehnicii, artelor și activism civic, 2019;
- Festivalul-concurs al obiceiurilor și tradițiilor de iarnă pentru colectivele de tineret „Florile Dalbe!”;
- Concursul de idei în domeniul antreprenoriatului pentru tineri „DECA Ideea Challenge”, ediția 2019;
- Sărbătoarea tradițiilor și obiceiurilor de Crăciun și Anul Nou „Aprimideți luminile”;

- Eveniment cu caracter academic „European BEST Engineering Competition” (EBEC) în colaborare cu AO Grupul Local „BEST Chișinău”;
- Spectacolul literar-muzical „Dragobete”;
- Consultări publice pe marginea constatărilor studiului „Bullying-ul în rândul adolescentilor din Republica Moldova”, în colaborare cu Reprezentanța UNICEF în Moldova cu susținerea Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret și sport a Parlamentului Republicii Moldova;
- Training-uri de inițiere și creare a Consiliilor Locale de Tineret din cadrul localităților rurale din municipiu, realizate în perioada septembrie - noiembrie 2019 (7 consiliuri);
- Forumul municipal „Implicare pentru schimbare”.

Într-o promovarea oportunităților de participare a tinerilor în procesul de implementare a politicilor vizate au fost realizate:

- Proiectul „Schimbul intercultural de elevi Dialog intercultural” în colaborare cu CNTM;
- Forumul Municipal al Tinerilor, 31 iulie 2020 cu implicat cca 150 tineri în cadrul celor 7 paneluri de discuții la care au participat reprezentanții MECC, subdiviziunile APL și Consiliul Național al Tinerilor din Moldova.

Suplimentar la Planul complex al DGETS au fost realizate 8 activități:

- Săptămâna Națională pentru combaterea intoxicațiilor acute exogene de etiologie chimică cu genericul „Nu utilizați substanțele chimice pentru tratamentul oamenilor” (132 instituții cu implicarea a 84168 elevi). Pe parcurs au fost realizate: 128 lecții publice, 3137 prelegeri, 125 mese rotunde, 142 concursuri de desen, 6 interviuri televizate, 204 ședințe cu părinții, 50 victorine, 57 dezbatări;
- Elaborarea și implementarea acțiunilor: „Promovarea sănătății în rândul elevilor/angajaților/părinților”, „Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane”, „Prevenirea delincvenției juvenile și a cazurilor de abuz, neglijare, exploatare, trafic al copilului”;
- Festivalul etniilor, ediția a XVIII-a cu genericul „Unitate prin diversitate”, desfășurat la 15.09.2019, pe Aleea Clasicilor din Grădina Publică „Ștefan cel Mare” (în sectorul „Casa Mare” au fost expuse lucrări de creație ale elevilor din 14 instituții de învățământ secundar și extrașcolar);
- Activități consacrate Sărbătorii Hramul orașului Chișinău în colaborare cu Direcția Cultură a Primăriei, la 14.10.2019, cu implicarea a 350 persoane;
- Manifestări culturale artistice dedicate sărbătorilor de iarnă, în Piața Marii Adunări Naționale, cu participarea a 1200 de elevi din instituțiile de învățământ primar și secundar;
- Campania de prevenire a abuzului și violenței împotriva copiilor în mediul online și offline, spectacolul „Corp de copil”, în colaborare cu MECC, UNICEF, Teatrul Național „Mihai Eminescu” și Centrul de Arte Coliseum, în perioada noiembrie-februarie, cu implicarea a 500 de elevi, dirigenți, psihologi din instituțiile de învățământ secundar ciclul II și părinți;
- Concursul Național „Holocaust: istorie și lecții de viață”, cu implicarea a 34 de elevi participanți din 14 instituții de învățământ secundar.
- Monitorizarea și evaluarea situației elevilor din diverse grupuri sociale, crearea bazei de date statistice privind numărul de elevi ai căror părinții sunt plecați peste hotare.

Pentru informare: în municipiu sunt înregistrați 38 590 elevi din grupa de risc din diverse grupe sociale comparativ cu 41 336, înregistrați în anul precedent.

Dezvoltarea infrastructurii

Din 123 instituții de învățământ primar și secundar finanțate în bază de cost standard per elev, 47 entități și-au asumat rolul de executor secundar de buget, inclusiv pe ani:

2013 - 20 instituții de învățământ
2014 - 6 instituții de învățământ
2015 - 4 instituții de învățământ
2016 - 0 instituții de învățământ
2017 - 6 instituții de învățământ
2018 - 0 instituții de învățământ
2019 - 11 instituții de învățământ.

Dat fiind că în ultimii ani în municipiul Chișinău se atestă o creștere a numărului de copii și elevi, una din prioritățile de activitate a DGETS este dezvoltarea infrastructurii sistemului educațional.

Contingentul de elevi pe ultimii 5 ani de studii:

Anii de studii	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Contingentul de elevi	80019	82377	85458	87529	90002
Diferență	1637	2358	3081	2071	2473

În conlucrare cu administrația publică locală, pe parcursul anului de studii 2019-2020 și-au reluat activitatea 2 instituții de educație timpurie (nr.155 sl Ciocana (14 grupe), 166 sl Buiucani (13 grupe) care în anii 1990 au fost date în locație. La moment se finalizează lucrările de reparație a IET nr.79 cu 6 grupe și 120 locuri disponibile sl Botanica).

Suplimentar, LT „Kiril și Metodiu” a fost reorganizat în Centru Educațional Liceu-grădiniță „Kiril și Metodiu”, care a asigurat înmatricularea a cca 80 copii de vîrstă preșcolară din sl Râșcani, repartizați în 4 grupe.

În anul 2019-2020 au fost redeschise 65 grupe:

sl Botanica IET nr.44 - 2, nr.103 - 2, nr.112 - 8, nr.168 - 4, nr.181 - 1 (21 grupe);
sl Buiucani IET nr.157 - 4, nr.2 Durlești - 1, 166 - 10 (15 grupe);
sl Centru IET nr.7 - 1, nr.78 - 2, nr.174 - 2, nr.175 - 3 (7 grupe);
sl Ciocana IET - IET nr.155 (14 grupe);
sl Râșcani IET nr.13 - 1, nr.108 - 2, nr. 137 - 1, CPPC „Orfeu” - 1 grupe (8 grupe).

Întru asigurarea cu locuri a copiilor de vîrstă preșcolară în ultimii patru ani au fost redeschise 133 grupe cu o capacitate de cca. 3160 locuri, inclusiv 18 grupe noi, cu 360 locuri în anul 2020. În acest scop CMC a alocat 20 mln. lei.

Până la finele anului 2020 se preconizează deschiderea în sectorul Râșcani a unui nou Complex educațional Liceu-grădiniță „Mihail Lomonosov” (4 grupe – 80 locuri).

În același scop ne propunem retrocedarea - IET: nr.3 sl Buiucani, – 7 grupe (140 locuri, necesită a fi alocate 4 mln. 065,0 mii lei.

Din cele 27 instituții de educație timpurie date în locație în anii 90, până în prezent au fost retrocedate 18, inclusiv 4 IET - în anul 2019 în cadrul căror au fost redeschise 59 de grupe cu o capacitate de 840 locuri:

- Botanica - 1 IET (nr.112: 5 grupe - 100 locuri);
- Buiucani - 1 IET (nr. 166: 13 grupe -260 locuri).
- Ciocana - 1 IET (nr.155: 14 grupe -280 locuri);
- Râșcani - Complexul educațional Liceu-grădiniță „Kiril și Metodiu” (4 grupe – 80 locuri).

În timp ce instituțiile de învățământ preșcolar din municipiu sunt suprasolicitante, 52 de instituții de învățământ primar și secundar finanțate din bugetul de stat din cele 132, ceea ce constituie (55,3%), utilizează spațiile educaționale sub 50% din capacitatea de proiect, comparativ cu 73 înregistrate în anul precedent, înregistrând, anual, un sold negativ de cca. 24-25 mln. lei.

Din cauza acoperii până la 25% a spațiile educaționale în raport cu capacitatea de proiect în 6 instituții de învățământ, (LT „M. Lomonosov”, gimnaziile nr.8 „Taras Șevcenko”, 45, 49, 77, 86) deficitul financiar a atins cote alarmante care nu permite nici acoperirea cheltuielilor salariale.

În scopul economisirii resurselor financiare alocate pentru întreținerea sistemului educațional, ameliorării situației create, precum și minimalizării discrepanței aferente completării edificiilor educaționale în raport cu capacitatea de proiect, DGETS a intervenit către Consiliul municipal Chișinău cu propuneri privind modificarea statutelor a 3 instituții de învățământ; reparația a 2 instituții de învățământ; reorganizarea unei instituții de învățământ; comasare prin fuziune/afiliere a 2 instituții de învățământ și redeschiderea unei IET.

Modificarea statutelor instituțiilor de învățământ primar și secundar, după cum urmează:

- deschiderea claselor a V- a în Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri”, sectorul Botanica, str. Mazililor, 34 A;
- deschiderea claselor cu studiere în limba română în Gimnaziul nr. 86, sectorul Buiucani, str. Vasile Lupu, 14;
- deschiderea claselor cu studiere în limba română în Liceul Teoretic „Ivan S. Neciu-Levițki”, sectorul Buiucani, str. Ion Pelivan, 24;

Finalizarea lucrărilor de reparație a imobilului Gimnaziului nr. 3, str. Cetatea Albă, 168, pentru amplasarea Liceului Teoretic „Pro Succes”;

Reparația Gimnaziului nr. 6, sectorul Botanica, bd. Cuza Vodă, 17/2 și a Gimnaziului nr. 52, sectorul Buiucani, str. Cornului, 10 pentru utilizarea edificiului conform destinației;

Redeschiderea grădiniței de copii în sediul pentru activitatea instituției preșcolare din str. Gheorghe Cașu, 33, în care sunt cazați elevii orfani și rămași fără tutelă din Gimnaziul-internat nr. 3 și reprofilarea sediului din str. Gheorghe Cașu, 10, cu amplasarea în edificiu a ospătăriei și încăperilor pentru cazarea copiilor orfani;

Reorganizarea Liceului Teoretic „Mihail Lomonosov”, sectorul Râșcani, str. Albișoara, 34, în Complex educațional cu deschiderea grupelor de grădiniță și a claselor primare cu instruire în limba română.

Comasarea prin fuziune/afiliere:

- Gimnaziului „Taras Șevcenko”, sectorul Râșcani, str. Miron Costin, 26 cu Liceul Teoretic „Matei Basarab”, sectorul Râșcani, str. Matei Basarab, 14, cu predare în limba rusă și transmiterea edificiului Gimnaziului „Taras Șevcenko” de la balanța Direcției educație, tineret și sport sectorul Râșcani la balanța Direcției generale educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău (în sediul eliberat de

Gimnaziul „Taras Ţevcenco” va fi amplasată contabilitatea centralizată a Direcției generale educație, tineret și sport).

- Gimnaziului nr. 45, com. Ciorescu, str. Alexandru cel Bun, 4, cu Instituția Publică Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu”, com. Ciorescu, str. Alexandru cel Bun, 10, cu predare în limba română (edificiul Gimnaziului nr. 45 va fi în gestiunea Primăriei comunei Ciorescu).

Probleme: Utilizarea irațională a edificiilor educaționale și, respectiv, a banilor publici.

Soluții: Susținerea propunerilor DGETS cu privire la modificarea statutului instituțiilor de învățământ și reorganizarea instituțiilor cu un număr de 91 și mai mic de elevi ponderați în filiale (temei HG nr. 862/2029).

Parteneriate educaționale

Pe parcursul anului de studii 2019-2020 au fost încheiate 13 Acorduri de colaborare, care au avut drept obiectiv stabilirea dialogului educațional, soluționarea problemelor de ordin educațional, social și cultural.

În rezultatul semnării Acordurilor de colaborare s-au stabilit/extins relațiile de parteneriat cu instituțiile educaționale din Sankt-Petersburg, Rusia; Botoșani, Iași, Cluj, București, România, iar în urma schimburilor de experiență profesională a apărut posibilitatea de a participa la diverse proiecte și Programe educaționale.

Au fost semnate acorduri de colaborare între DGETS și diferite instituții: 7 - la nivel internațional; 3 - la nivel național și 3- la nivel municipal:

La nivel internațional:

- Memorandum - Departamentul Educației a orașului Moscova (Federația Rusă), 30.08.2019;
- Acord Patrulateral de Colaborare în domeniul educației: Instituția Municipală de Studii din orașul Vladimir, Instituția Preșcolară nr. 26 din Sankt-Petersburg și Asociația „Centrul Educațional din Rusia”, orașul Moscova (Federația Rusă), 02.09.2019;
- Acord de parteneriat cu Centrul Cultural Bucovina a Consiliului Județean Suceava (România), 16.06.2019;
- Acord de Parteneriat - Inspectoratul Școlar Județean Botoșani (România), 15.11.2019;
- Parteneriat Educațional cu Inspectoratul Școlar General Județean Neamț (România), Școala Gimnazială „Daniela Cuciuc” Piatra Neamț, Școala Gimnazială Nr. 8, Piatra Neamț, UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 15.07.2019;
- Parteneriat Educațional interșcolar „Competențe în Educație. Metode și tehnici de Evaluare în învățământul primar și preșcolar”, Inspectorat Școlar Județean Botoșani, Școala Gimnazială „Ioan Murariu Cristinești, Grădinița cu Program prelungit „Şotron” Botoșani (România), Școala Gimnazială nr.7, Botoșani, (România), 29.10.2019;
- Proiect de parteneriat educațional internațional „Creativitate și Inovație în educația incluzivă, Școala Gimnazială Specială „Maria Montessori” Bacău, Centrul Școlar de educație Incluzivă Bacău, centrul Școlar de educație incluzivă Comănești, (România), 15.11.2019.

La nivel național:

- Acord de colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, 09.09.2019;
- Acord de parteneriat cu Asociația trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM), 12.12.2019;
- Acord de parteneriat cu Uniunea Națională a Studenților și Tineretului din Moldova, 07.11.2019.

La nivel municipal:

- Acord de Colaborare cu Asociația Obștească pentru Susținerea talentelor „Pro Artculta”, 05.12.2019;
- Contract de Colaborare cu Universitatea Tehnică din Moldova, 26.11.2019;
- Acord de Colaborare cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală (MNEIN), 27.12.2019.

În cadrul acordurilor de colaborare au fost realizate proiecte cu impact pozitiv asupra asigurării calității în învățământ municipal.

În context, au fost organizate 2 concursuri internaționale, 2 - la nivel local, 2-proiecte, semnat Memorandumul cu Departamentul Educației a orașului Moscova (Federația Rusă) și organizate 2 seminare pentru cadrele didactice:

- Concursul internațional de recital din lirica eminesciană „La Putna” (circa 70 de participanți);
- Concursul Internațional de Artă pentru copii „Orașele Pașnice” (circa 50 de participanți);
- Concursul „Copii respectă bunele maniere” (circa 100 de participanți);
- Participarea în cadrul Proiectului „Trasee Eminesciene” (10 elevi învingători ai etape municipale a concursului au beneficiat de o excursie de 3 zile pe meleagurile Traseelor Eminesciene a Județului Suceava (România);
- Proiectul de promovare a alimentației sănătoase și hidratării „Copii sănătoși - părinți fericiți” în colaborare cu Fundația „BITONIC” și Apa Om Kids (beneficiari sunt copiii din grădinițe, precum și elevii din clasele primare atât din capitală, cât și din suburbie);
- În perioada 29.08 - 06.09.2019, o echipă de angajați din cadrul DGETS a participat la Forumul „Orașul Educației” (Moscova, Federația Rusă). Ca rezultat, la 30.08.2019 a fost semnat Memorandumul cu Departamentul Educației a orașului Moscova (Federația Rusă);
- la nivel municipal au fost organizate seminare pentru cadrele didactice și de conducere responsabile de asigurarea funcționalității paginilor oficiale WEB în rețeaua Internet (beneficiari 303 directori din municipiu);
- la nivel internațional a fost organizat cursul internațional de formare „O școală altfel - Scrierea de proiecte cu finanțare europeană pentru dezvoltarea unui sistem educațional dinamic și competitiv” (proiectul de schimb de bune practici, Cluj-Napoca România, beneficiari - 20 de directori din instituțiile de învățământ din municipiu);

La inițiativa Primăriei Municipiului Chișinău, în perioada 23.03.2020 - 01.06.2020, a fost organizat Proiectul-concurs de solidaritate și desen cu genericul „TOTUL VA FI BINE”. La concurs au participat copiii din instituțiile de învățământ preșcolar, secundar și extrașcolar din municipiul Chișinău, care au prezentat 575 lucrări. Din ele 355 lucrări au intrunit cerințele regulamentului.

La inițiativa DGETS a fost organizată campania „Suntem Activi Acasă”, încurajat promovarea de solide-uri cu creațiile copiilor/elevilor (desene, origame, desen mozaic, croșetare etc.).

Tinerii și elevii din municipiu s-au implicat activ în elaborarea mai multor proiecte:

- campania informațional-promoțională de protecție a mediului înconjurător și sănătatea populației pentru dirigenții de clasă la subiectul: „Managementul deșeurilor”, cu participarea a 130 de șefi ai comisiei metodice Consiliere și dezvoltare personală;

- acțiunea de caritate „Târgul torbițelor ecologice” cu genericul „Trăistuța speranței”, cu participarea a 14 instituții de învățământ secundar și extrașcolar din municipiu, în cadrul cărora au fost expuse aproximativ 400 de lucrări ale copiilor. Banii acumulați din vânzări au fost donați unui copil bolnav. Acțiunea a avut loc în incinta Centrului comercial „Sun City” din Chișinău.

- În scopul intensificării dialogului și cooperării între domeniile educației formale și informale, în perioada 13.01.2020-17.01.2020, a fost inițiat și realizat Proiectul educațional „O zi altfel”, la care au participat 64 de instituții de învățământ primar, secundar și extrașcolar din municipiul Chișinău.

În concluzii, constatăm că toate activitățile stipulate în Planul complex de activitate al DGETS pentru anul 2019-2020, până în luna martie curent, au fost realizate.

Informațiile, materialele, pozele și ordinele cu privire la rezultatele și nivelul de organizare și desfășurare ale acestora, au fost postate pe paginile web și Facebook ale DGETS.

În perioada pandemică DGETS și-a continuat activitatea, în condiții speciale, iar informațiile cu privire la activitățile realizate supraplan, în perioada 09.03-18.05.2020, mediatizarea pe paginile oficiale ale DGETS și DETS din sectoare.

În context, pe pagina de Facebook a DGETS în perioada de referință au fost publicate 353 de postări:

- informații utile - 63;
- video informative - 26;
- acte normative - 19;
- comunicate - 35;
- materialele cu referire la campania „Suntem Activi Acasă” - 140;
- informații privind organizarea concursurilor/completarea chestionarelor - 12;
- comunicate de presă - 6;
- educația online - 58 (6-comunicate, 10- informații, 42 ore video);
- concursul „Totul va fi bine” au fost efectuate 25 plasări.

Pe pagina oficială a DGETS, www.chisinauedu.md, au fost publicate 127 de postări:

- informații utile - 73;
- acte normative -30;
- materialele cu referire la campania „Suntem Activi Acasă” - 2;
- comunicate de presă -3;
- informații privind organizarea concursurilor/completarea chestionarelor – 11;
- educația online – 6 (2 - comunicate, 2 - informații, 2 - ore video);
- concursul „Totul va fi bine” - 28 plasări.

În perioada martie-august 2020, în legătură cu situația epidemiologică, la nivel de sistem nu au fost realizate 69 activități planificate:

- 12 activități de perfecționare a competențelor profesionale;
- 5 activități de evaluare și monitorizare;
- 10 activități extrașcolare;
- 40 activități sportive (25 campionate, 4 cupe, 7 turnee, 3 curse de alergări, 1 concurs sportiv cu caracter de masă).
- 2 olimpiade la disciplinele de studii.

Pentru noul an de studii 2020-2021, DGETS ne propunem continuarea activității de dezvoltare a infrastructurii sistemului educațional și perfecționarea serviciilor educaționale prestate.

Direcțiile prioritare pentru asigurarea calității serviciilor educaționale:

- promovarea imaginii pozitive a sistemului educațional municipal;
- schimbul de practici pozitive în cadrul proiectelor naționale și internaționale;
- descentralizarea administrativă și finanțieră a sistemului de învățământ municipal;
- asigurarea calității serviciilor prestate la nivel de municipiu;
- susținerea și promovarea copiilor/elevilor/tinerilor dotați;
- continuarea procesului de retrocedare a instituțiilor de învățământ preșcolar date în locație în anii 90;
  - identificarea resurselor financiare extrabugetare prin aplicarea proiectelor investiționale,
  - formarea/perfecționarea competențelor digitale ale angajaților din sistemul educațional municipal.